Cena 15 gr.
Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem
№ 33 Dnia 11 sierpnia 1935 r. Rok IV.

Życie Gromadzkie

TYGODNIK SPOŁECZNO-GOSPODARCZY.

Łowicz.

030018

Prenumerata roczna 7 zł.; półroczna zł. 3.50 gr.; kwartalna 1 zł. 80 gr.; miesięczna 60 gr. Ceny ogłoszeń: za wiersz garmontowy lub jego miejsce po 60 groszy; ogłoszenia drobne na ostatniej stronicy po 20 groszy za wyraz.
Redakcja i Administracja—Łowicz, **Dom Ludowy** II-e piętro telefon № 15,—czynna od godz. 17 do 20, a we wtork i piątki od 9 do 14 i od 17 do 20. Redaktor przyjmuje we wtorki od godz. 17 do 19.
Rękopisów niezastrzeżonych nie zwraca się. Redakcja zastrzega sobie możność czynienia skrótów w artykułach.

Mowa generała Rydza-Śmigłego na Zjeździe Legjonistów.

Koledzy! Tak się złożyło, że ja tylko jeden będę do Was mówił. Obecny tutaj szef Rządu, pułkownik Sławek, przemawiał już z tego miejsca przy innej okazji.

Głęboko świadom jestem tego, że w tej chwili trudno głosowi ludzkiemu tak w waszą pierś uderzyć, by trafić w rytm waszego serca. Byliście bowiem w krypcie wawelskiej...

Tak... Nie zjawi się między nami, jak dawniej, Komendant i nie szarpnie naszem sumieniem i sumieniem Narodu, ani nie pogłaszcze serdecznym, wzruszającem słowem, wskrzeszając uroki naszej żołnierskiej młodości i ciesząc się naszą wierną, żołnierską miłością.

Czyż mam mówić do Was o tem, kim on był dla Polski?

Nie dziś dopiero, nie dzisiaj, gdy spoczął między królami po trudach, nie dzisiaj dopiero pojęliśmy i zrozumieliśmy, kogo w nim Polska miała. Zrozumieliśmy to przed dwoma dziesiątkami lat, wtedy, gdy młodzieńczemi śpiewaliśmy głosami: „Wojenko, wojenko, cóżeś ty za pani"... Nie potrzeba było Jego śmierci, by nas przekonać o Jego wielkości i nie trzeba było widoku duszy całego Narodu, leżącej u Jego trumny, by nas przekonać o wyjątkowych prawach tego człowieka. Wszak myśmy już tak dawno złożyli w Jego ręce prawo stanowienia o naszem życiu i o naszej śmierci.

Wiemy dobrze, że co w naszych duszach jest najlepszego i najsilniejszego—to Jego posiew, a co jest dobrego i silnego w Polsce, — to Jego dzieło. Powiększył on duszę Narodu o całą wielkość wolnej Ojczyzny. Uczył nas za nią walczyć i dla niej pracować.

Model kopca Marszałka J. Piłsudskiego.

Z okresu walki przynieśliście na ten Kopiec z szerokich polskich pól, lasów i gór garście ziemi, zawierającej obok krwi dawnych pokoleń naszego pokolenia krew. Te garstki popiołów tu przyniesione, głoszą swą głęboką symboliką o nieśmiertelności wypełnionego żołnierskiego obowiązku i stwierdzają, że miłość żołnierska silniejsza jest od śmierci. „Non omnis moriar", bo ta ziemia ma szczególną

moc"; „non omnis moriar", bo istnieje wielkość Polski, wydźwignięta olbrzymim trudem Komendanta, bo istnieją całe kategorje wartości i sił, które przed Nim w Polsce nie istniały.

Pierwszą z tych wartości jest żołnierz, jako nieodzowny element bytu państwa, nietylko w sensie fizycznego istnienia pewnego typu żołnierza, ale w sensie pewnej idei Państwa. Komendant wbudował tę nową wartość jako najważniejszy element w konstrukcji Państwa i nauczył Naród rozumieć, że, jeśli ten element zaczyna murszeć, lub gnić, to cała konstrukcja grozi zawaleniem. Pilnujmy tego nowego nabytku serca i rozumu polskiego. Trzeba, aby każde polskie dziecko, ucząc się pierwszych słów pacierza, równocześnie uczyło się kochać ideę żołnierstwa. Niechaj każda polska matka pamięta o tem, myśląc o szczęściu i honorze swego syna. Bo Rzeczpospolita nasza jest „roztworzysta", jak to powiedział jeden z kanclerzy polskich w 17 wieku, a cóż postawimy dla obrony jej otwartych granic, jeśli nie pierś żołnierską?

I trzeba umieć patrzeć i pracować w sprawach państwa na dalszą metę. Nie można być dojutraszkiem „żyjącym z dnia na dzień.

Nie można utyskiwać. Trzeba myśleć i dołożyć ramienia, aby było dobrze. Jest napewno w narodzie i myśl i dobra wola. Trzeba tę myśl pobudzić i pomóc dobrej woli, nimiłosiernie tępiąc chwast i złą wolę.

Mamy pewne pozycje ustalone przez Komendanta w sumieniu i świadomości narodowej. Jest to kategorja pojęć o państwie i obowiązkach w stosunku do niego. Należy strzec i umacniać te pozycje, ale równocześnie trzeba budzić i ożywiać pracę umysłu ludzkiego, jego twórczość i przedsiębiorczość, trzeba tworzyć potężne, motory aktywności. W stosunku do trudności i zagadnień trzeba mieć postawę czynną.

I jeszcze jedno muszę powiedzieć, to, co jest w waszej myśli i w waszem sercu: **Jeśli ktoś w kraju liczy na jakieś chwile słabości, to jeszcze raz nieudolnie się przeliczył. A jeśli ktoś z zewnątrz na taką okazję kalkuluje, to niech wie, że my po cudze rąk nie wyciągamy, ale swego nie damy. Nietylko nie damy, całej sukni, ale nawet guzika od niej. I niech wie, że to jest decyzja całego narodu.**

Powiatowy Zjazd Organizacyj Społecznych w Łowiczu.

Zjazd, który odbył się 4 sierpnia b. r. w Domu Ludowym w Łowiczu, unaocznił społeczeństwu zdecydowaną postawę organizacyj Księstwa Łowickiego spełnianie wszystkich obowiązków obywatelskich, jakie w okresie wyborów spadają na barki ich członków.

Wobec rzeszy słuchaczy, składającej się z przeszło 1.200 osób, mgr. Dincès wygłosił zwięzły referat na temat Konstytucji. Audytorjum z wielkiem zaciekawieniem słuchało przemówienia, w którem mówca omawiał tło dziejowe i zasady ustawy konstytucyjnej—ewangelji Narodu i drogowskazu, na której położył ostatni w swem życiu doczesnem podpis Marszałek J. Piłsudski.

O ordynacji wyborczej mówił poseł Pacholczyk. W mowie swej poruszył sumienia ludzi małej wiary. Wyciągnął przed sąd zgromadzonych obywateli całą szkodliwość działania rozpolitykowanych sejmów z przed 1926 roku. Mówca piętnował destrukcyjną z punktu widzenia interesów Narodu i Państwa dotychczasową działalność partyj politycznych.

Zamiar powstrzymania się zacietrzewionych politykierów z obozu opozycji od wzięcia udziału w wyborach, p. Poseł charakteryzował jako objaw niemocy i nieróbstwa. Z tem stanowiskiem opozycji zagorzałej nie będą się solidaryzowali wyborcy wsi i miast, ktorzy lepiej rozumią, że sejm skupiający w większości reprezentantów rolnictwa, rzemiosła lepiej będzie bronić interesów ludzi pracy i Państwa, niż różni matadorzy, przedstawiciele „pustych butelek z etykietami"—jak się wyraził poseł Pacholczyk.

Zjazd przyjął rezolucję treści następującej:

Powiatowy Zjazd Organizacyj społecznych powiatu łowickiego w dniu 4 sierpnia 1935 r. po wysłuchaniu referatów na temat konstytucji i ordynacji wyborczych do Sejmu i Senatu stwierdza, że udział obywateli w głosowaniu do Sejmu i Senatu jest nie tylko prawem, lecz i obowiązkiem, wynikającym z z konstytucji i ordynacyj wyborczych. Zjazd, ślubując wierność konstytucji, jako wielkiemu testamentowi Wodza Narodu, wzywa wszystkich uprawnionych obywateli do spełnienia tego obowiązku przez udział w głosowaniu do Sejmu i Senatu.

Mowa posła Pacholczyka, pełna siły przekonywującej, zapewne bardzo dokuczyła grupie rozpolitykowanej młodzieży opozycyjnej, która podczas odczytywania rezolucyj przez delegatów usiłowała wywołać nastrój nieprzychylny.

Zjazd zakończono odśpiewaniem I-szej Brygady

Rezolucje poszczególnych organizacyj społecznych.

Związek b. Ochotników A. P. w Łowiczu. My b. Ochotnicy W. P., którzy w najcięższych chwilach dla naszej Ojczyzny, złożyliśmy na jej ołtarzu to najdroższe nam życie, tak i dziś natchnieni duchem niedawno zmarłego Wodza Narodu jesteśmy i będziemy zawsze posłuszni Jego ideologji.

Oświadczamy, że w wyborach do Sejmu i Senatu będziemy brać udział jak najliczniejszy.

Legion Młodych jako organizacja młodzieżowa wzywa swoich członków do głosowania, aby w dzień wyborów spełnili swój obowiązek obywatelski.

Z. Z. Z. postanowił gremjalnie wziąć udział w w wyborach do Sejmu i Senatu, aby w ten sposób zadokumentować, że świat robotniczy w każdej chwili gotów jest poprzeć tych którzy budują potęgę Państwa Polskiego w myśl wskazań Pierwszego Budowniczego Polski Józefa Piłsudskiego.

Zarząd Okręgowego Towarzystwa Organizacyj i Kółek Rolniczych w Łowiczu na posiedzeniu w dniu 30 lipca 1935 roku powziął rezolucję treści następującej:

Jako reprezentanci zorganizowanej wsi w Kółkach Rolniczych, organizacji zawodowo-gospodarczej, stwierdzamy, że staniemy do apelu wyborczego i wzywamy wszystkich naszych członków, aby nie ulegli psychozie bierności, a wzięli jaknajliczniejszy udział przy wyborach do Sejmu i Senatu w myśl własnego sumienia i w zrozumieniu dobra Państwa.

Związek Peowiaków. Znajdujemy się w okresie wyborczym do Sejmu i Senatu. Nasza ideowa moralna przynależność do Obozu Marsz. Piłsudskiego nakłada na nas szczególny obowiązek intensywnego udziału w obecnie rozwijającej się akcji przedwyborczej. Wiemy dobrze, że ordynacje do Sejmu i Senatu pozostają w ścisłym związku z nowym ustrojem konstytucyjnym w Polsce. Tym ustrojem, który dokonany został z wolą i wiedzą niedawno zmarłego Wielkiego Wodza Narodu. Pełne krótkowidzącej negacji stanowisko stronnictw opozycyjnych względem nowej Konstytucji, a zwłaszcza hasło

wstrzymania się od udziału w wyborach, ma na celu uchylanie się od akcji wyborczej; a w oczach miljonowych rzesz wyborców zdyskredytowanie nowego ustroju.

Nasza dawna, głęboko zakorzeniona w sercach i umysłach naszych, ideologja społeczno-polityczna, aby Państwo Polskie było silne i mocno zarganizowane, daje nam w chwili obecnej wyjątkową sposobność zadokumentowania naszej przeszłości w teraźniejszej akcji przedwyborczej do Sejmu i Senatu Rzeczypospol., to nie tylko uprawnienie członka społeczeństwa, którym dowolnie może rozporządzać każdy wyborca, lecz i obowiązek prawno-publiczny każdego obywatela Polski.

W obecnej chwili powinniśmy dążyć, aby jaknajszersze koła wyborców stanęły do urn wyborczych i w ten sposób, niejako drogą powszechnego plebiscytu, stwierdziały z mocą przekonywującą system stałych i silnych rządów w nowym ustroju politycznym, jaki Polska sobie przez nową Konstytucję nadała. W obecnych wyborach do Sejmu i Senatu bardziej nam idzie o to, aby świadomość szerokich mas obywateli wyborców była najgłębiej przeorana, powagą, zasadami, treścią oraz moralno-politycznemi celami nowej Konstytucji Polski; wreszcie mamy sposobność uświadamiania, że odpowiednio ukształtowane przyszłe nasze Ciała Prawodawcze będą ciągłem odzwierciadlaniem opinji publicznej,—że będą one stanowiły nowe prawa i przepisy, oraz rozciągały, stosownie do postanowień nowej Konstytucji, i kontrolę nad działalnością Rządu.

W imieniu Powiatowego Związku Młodej Wsi składam oświadczenie, że tak jak rówieśnicy nasi w dniach sierpniowych 1914 roku rzucili się na zew Komendanta na okopy niewoli, tak my w 17 roku Niepodległości Rzplitej wesprzemy z zapałem młodzieńczym ramieniem, umysłem i sercem tych, którzy w oparciu o nową Konstytucję poprzez dobro wsi polskiej budować będą potęgę odradzającego się Państwa Pracy i Demokracji.

Zarząd Centralnego Związku Detalicznego Kupiectwa Chrześcijańskiego Rzeczypospolitej Polskiej Oddział w Łowiczu wzywa wszystkich swoich członków uprawnionych do głosowania przy wyborach do Sejmu i Senatu do gremjalnego udziału w tych głosowaniach, a przez to samo spełnienia wielkiego i doniosłego obowiązku obywatelskiego dla dobra Rzeczypospolitej Polskiej.

Zarząd Okręgowego Koła Związku Inwalidów Wojennych Rzeczypospolitej Polskiej w Łowiczu, oświadcza, że Inwalidzi Wojenni i Wdowy Powiatu Łowickiego będą jaknajliczniej brać udział w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 8 września 1935 i będą nawoływać innych do licznego udziału w wyborach.

Związek Techników Ziemi Łowickiej, który podobnie jak i inne organizacje gospodarczo-społeczne Państwa Polskiego nie pozostaje obojętny wobec zmiany naszego ładu państwowego biorąc jaknajliczniejszy i czynny udział w wyborach, da wyraz troski o losy naszej Ojczyzny oraz wzywa wszystkich obywateli o spełnienie swego obowiązku.

Rzemiosło Łowickie zgromadzone na Walnem Zebraniu wszystkich zawodów w dniu 9 sierpnia r. b. uznając doniosłość dla Państwa obecnych wyborów jednomyślnie uchwaliło wziąść jak najczynniejszy udział w wyborach i jak jeden mąż stanąć do urn wyborczych.

Organizacje moje, które mam zaszczyt reprezentować, Związek Strzelecki, w myśl swej ideologji pracy dla Państwa, deklaruje jaknajliczniejszy udział swych członków w wyborach. Strzelec przygotowuje się nietylko do obrony granic Państwa, ale całą wiarą i siłą swą przyczynia się do budowy potęgi naszej Ojczyzny po przez czynny udział w pracy państwowo twórczej, odbiciem której jest wypowiedzenie swego poglądu w wyborach.

Związek Powiatowy Straży Pożarnej, jako jedna z najstarszych organizacyj, obejmująca wszystkie miejsaowości naszego powiatu nie ogranicza się tylko do pracy nad ochroną mienia i bezpieczeństwa ludności, lecz również w trosce o „dobro powszechne" wzywają wszystkich druhów do spełnienia obowiązku obywatelskiego przez najliczniejszy udział w wyborach.

Ambicja Księżacka.

Zazwyczaj dotąd stawiamy posłom zarzut na wszystkich lokalnych zebraniach i wiecach, w oczy czy poza oczami, że poseł od chwili otrzymania mandatu tracił kontakt ze swemi wyborcami, ze społeczeństwem swego okręgu. Trudno powiedzieć, by zarzut ten nie był pozbawiony słuszności, weszło bowiem w zwyczaj, iż poseł schwycony przez tryby partyjnej taktyki, jedyny tylko teren swej pracy widział—w Warszawie: mniej w sejmie, a więcej w kuluarach, klubach i zakamarkach sztabów partyjnych. Mandat jego jako przedstawiciela społeczeństwa wyradzał się w niemoralne narzędzie, służące do interwencji u wszystkich władz na korzyść nie istotnych potrzeb całego społeczeństwa, lecz na korzyść jego partyjnych zwolenników. Dbałość i troskliwość, czynniejszy i wydatniejszy udział w życiu zbiorowem swego okręgu miał miejsce wówczas, gdy kończąca się kadencja i zapowiedź nowych wyborów zmuszały posła do „odświeżenia" znajomości z wyborcami i nakarmienia ich nową porcją obietnic. Poza temi okresami i poza uroczystościami państwowemi, kiedy grał rolę reprezentanta Narodu—nie utrzymywał prawie żadnej łączności z tymi, którzy w zasadzie obdarzać go mieli zaufaniem. Stawał się obcym, a nierzadko i nieznanym zupełnie w swoim okręgu, była to postać legendarna i obojętna na potrzeby społeczeństwa. Za ten stan rzeczy w mniejszym stopniu ponosili winę sami posłowie, a przedewszystkiem dawny system, oparty na poprzedniej konstytucji.

Obecnie zmienione zostały fundamenty naszego ustroju państwowego przez nową konstytucję i ordynację wyborczą, a wraz z niemi zmienia się zasadniczo rola, obowiązek i stosunek posła do społeczeństwa.

Uniezależniony od dyktanda komitetów partyjnych, zostaje wybrany kandydatem na posła przez najczynniejszych przedstawicieli wszystkich najważniejszych organizacyj społecznych, gospodarczych i zawodowych, które wysłały delegatów do Zgromadzenia Wyborczego. Wybrany zostaje spośród tych wszystkich ludzi, którzy znają się doskonale i oceniają swoje wartości, jako człowieka i jako społecznika. Te właśnie wartości były decydującym czynnikiem do obdarzenia go zaufaniem.

Kandydat wybrany w ten sposób na posła jest rzeczywistym mężem zaufania społeczeństwa i daje gwarancje, iż będzie najlepszym przedstawicielem potrzeb ludności swego okręgu. Mandat zaufania jakim go obdarzono nakłada nań obowiązek czuwania nad dobrem spraw publicznych, które wszak zna najlepiej, gdyż sam ze społeczników się wywodzi, w pracy społecznej dojrzał i tkwi w niej całą duszą.

Obojętną jest rzeczą jakiego wyznania politycznego będzie kandydat, ale istotnym warunkiem wymaganym od niego jest uczciwość, uczciwa służba dla dobra wspólnego—Państwa. Nie chodzi bynajmniej o to, aby posłami mieli zostać jedynie

członkowie BBWR, mogą niemi być z równym lub większym pożytkiem dla Państwa członkowie St. Ludowego czy innego ugrupowania politycznggo, aby tylko w swoich sumieniach i pracy politycznej jeden tylko ołtarz mieli — Państwo Polskie, a nie partje, egoistyczne grupy klasowe.

Jeśli tak postawić sprawę jasno i szczerze, to wówczas dopiero widać całą ohydę i głupotę czy złą wolę tych, na całe szczęście nielicznych, którzy nawołują do bojkotu.

Zali przeciw uczciwym nawet własnym ludziom występują?

Zali w imię przebrzmiałej przeszłości, pełnej swarów i walk rozdzierających Rzeczypospolitą, warcholskie „veto" stawiają?

Zali pragną zbudzić koszmarne widmo egoizmu i prywaty?

Zacietrzewieni i wyrzuceni wraz z instytucją partyj politycznych poza nawias wpływu na wybór, Kandydatów—szukają dla siebie obrony i usprawiedliwienia wobec swych zwolenników w hasłach bojkotowych. Zawiedzione ambicje, bezsilność, przegrana walka skłania ich do rozpaczliwej i nieobywatelskiej akcji. Aż nazbyt dobrze wiedzą ci niepowołani „pionierzy", że głos ich nie zaważy na szali życia narodowego, że wybory odbędą się, a posłowie zostaną wybrani. Jakoż jednak owoce wzejdą z rozrzuconych przez nich ziarn „zatrutych. Oto zbałamuceni wyborcy rozbiją jednolity front chłopski, ułatwią wybór najmniej może odpowiednich ludzi. Kto poniesie moralną odpowiedzialność? Oczywiście owym „obłudnym obrońcom ludu", którym uniemożliwiono karjerę, zbraknie odwagi, by przyjąć na siebie ogrom odpowiedzialności.

Kto najwięcej ucierpi przez zło, jakie sprowadzą nieobliczalni karjerowicze? Odpowiedź prosta: rolnicy i to przedewszystkiem drobni rolnicy, bo skłóceni przez partyjników nie zdobędą się na solidarną postawę, nie przeprowadzą ze swego okręgu posła-rolnika, własnego przedstawiciela i prawdziwego obrońcę potrzeb 80% naszej ludności.

Lud Księżacki, który nie miał pańszczyzny i nie chylił głowy niewolniczo, Ziemia Łowicka zawsze dumna i samodzielna.

Księżak ambitny i niezależny nie pozwoli kierować sobą nieobliczalnym młodzikom, lub zgorzkniałym wygom partyjnym, którzy nic, poza obroną własnych straconych stanowisk, nie mają na celu.

Ambicja księżaka i jego obowiązek względem swej gromady nakazuje zjednoczyć wszystkie siły wsi łowickiej, aby zdobyć dla siebie własną reprentację w Sejmie. Poseł łowicki, drobny rolnik łowicki oto naczelne zadanie chwili bieżącej, a nie sieczka frazesów, jaką karmią naiwnych, ludzie pozbawieni poczucia obywatelskiego i solidarności gospodarczej.

Jak walczymy ze spadkiem cen rolniczych.

Podtrzymanie kurczącego się dochodu rolników jest koniecznością przez wszystkich już dostatecznie rozumianą. Im bardziej kurczy się dochód rolnika—tem większe ma on trudności w zapłaceniu podatków, w uiszczeniu rat i procentów długów i w zakupieniu najniezbędniejszych towarów przemysłowych.

Dochód wsi zmniejsza się wtedy, gdy spadają ceny wytwarzanych i sprzedawanych przez rolnika artykułów. Właśnie obecnie mamy do czynienia ze spadkiem cen najważniejszych artykułów produkcji rolniczej, jakiemi są zboża chlebowe.

Co czynić, aby spadek cen zboża, który jest rezultatem kiepskiej nadal sytuacji zbożowej w całym świecie, nie pogorszył dochodu rolnictwa?

Co czynić aby ulżyć sytuacji wsi?

Przedewszystkiem trzeba dążyć do tego, aby jaknajmniej sprzedawać zboża po żniwach. Im mniejsze będzie w najbliższych tygodniach zaofiarowanie żyta i pszenicy na sprzedaż—tem lepszą będzie cena.

To zmniejszenie sprzedaży zboża tylko częściowo leży w możności rolników. Jak wiadomo, rolnicy mają szereg pilnych płatności, czy zakupów. Aby zdobyć gotówkę — masowo wyprzedają zboże, masowe zaś rzucanie zboża na sprzedaż obniża jego cenę.

Dlatego też trzeba wszelkiemi siłami dążyć do tego, aby zmniejszyć pewne płatności rolnicze i ułatwić rolnikom powstrzymanie się od masowego wyprzedania zboża.

W tym kierunku poszedł rząd. Niezależnie od prowadzonej akcji zmniejszania i rozterminowywania długów prywatnych i bankowych, rząd z dniem 1 sierpnia zniósł 10%-wy dodatek do podatku gruntowego i skasował drugi 10%-wy dodatek do tego podatku, pobierany dotychczas od rolników na cele podtrzymywania cen artykułów rolniczych. Oznacza to zmniejszenie płatności rolnictwa w państwowym podatku gruntowym o 10 miljn zł. czyli około 20%.

Następnie, zarządzeniem z przed paru dni, wstrzymał rząd egzekucję zaległych podatków, a więc gruntowego, majątkowego, dochodowego i wszelkich innych zaległych należności podatkowych oraz opłat na instytucje ubezpieczeń społecznych i ubezpieczeń od ognia, podlegających ściągnięciu od rolników w drodze egzekucji.

Są to wszystko ulgi, które wpłyną na zmniejszenie sprzedaży zboża, a przynajmniej w pewnym stopniu wyrównają zmniejszenie się dochodu rolnictwa wskutek spadku cen. Rolnik uzyska mniej pieniędzy za sprzedane żyto, ale mniej również zapłaci podatków. Ulgi te zwiększą się jeszcze po zmniejszeniu przez rząd podatków samorządowych, nad którą to sprawą rząd obecnie pracuje.

Wreszcie jest jeszcze jeden czynnik, który w dzisiejszej sytuacji zbożowej powinien być wykorzystany. Tym czynnikiem jest zwyżka cen artykułów produkcji zwierzęcej, która w niektórych okolicach dochodzi do 30%. Jeżeli rolnicy z produkcji hodowlanej zdołają osiągnąć większy dochód—nie będą potrzebowali wyprzedawać na gwałt zboża.

Biorąc to wszystko pod uwagę musimy stwierdzić, że rząd uczynił słusznie, zastosowując ulgi w płatnościach podatkowych rolnictwa i popierając akcję zwyżki cen artykułów hodowlanych. Idąc dalej po tej drodze najskuteczniej będzie można zapobiec obniżaniu się dochodu rolnictwa.

J. R.

Odroczenie rolnikom egzekucji zaległych podatków.

Pan Minister Skarbu podpisał zarządzenie, przynoszące w obecnym okresie żniwnym doniosłą ulgę rolnikom, zagrożonym egzekucją zaległych podatków.

Zarządzeniem ministra skarbu zostaje wstrzymana do 15 października r. b. egzekucja zaległych podatków, a więc gruntowego, majątkowego, dochodowego i wszelkich innych należności podatkowych, jak podatku drogowego, wyrównawczego i t. p., a wreszcie opłat na instytucje ubezpieczeń społecznych i ubezpieczeń od ognia, podlegających ściągnięciu od właścicieli gospodarstw rolnych w drodze egzekucji.

Ulga ta nie dotyczy płatników jawnej złej woli oraz w wyjątkowych wypadkach płatników opornych, którzy swe zaległości podatkowe wpłacają jedynie pod przymusem egzekucji.

Podział powiatu na obwody wyborcze do Senatu.

Obwód 1 (*m. Łowicz, Ratusz, Sala Rady Miejskiej*), ulice: Kutnowska, Kapitulna, Listopadowa, Nadbzurzańska Górna, Nadbzurzańska Dolna, Warszawska, Żwirki i Wigury, 3-go maja, Tkaczew, 11 Listopada, Rynek Kościuszki, Popijarska, Dworcowa, 1-go Maja, Bolimowska, Arkadyjska, Zielkówka, Kaliska, Dworzec Kolejowy i domki kol. st. Zielkowice, Katarzynów, Łyszkowicka, oraz z **gminy Dąbkowice** następujące miejscowości. Urbańszczyzna, Bobrowniki, Parma, Placencja, Wygoda, Zawady, Grudze, Grudze pofolw. Kwiatek, Osówie osada i Osówek Kolonja, Gzinka, Jamno, Szwaby, Dąbkowice Dolne.

Obwód 2 (*m. Łowicz, Świetlica w Remizie Strażackiej, przy ulicy Marszałka Piłsudskiego 26*) ulice: Marszałka Piłsudskiego, Zduńska, Browarna, Panieńska, Kozia, Bulwarna, Bielawska Szosa Bielawska, Bonifraterska, Dominikańska, Wiatrakowa, Rynek Kilińskiego, Wąska, Bandurskiego, Ciemna.

Obwód 3 (*m. Łowicz, Państw. Semniarjum Naucz. ul. Stanisławskiego*) ulice: Żabia, Uchańska, Łęczycka, Bratkówka, Bratkowice, plac Bratkowski, Piaskowa, Topolowa, Ulańska, Szkolna, Św. Ducha, Długa, Wąska, Stanisławskiego, Kurkowa, Koszarowa, Starościńska, Łódzka, Tuszewska, Wygoda, Zgoda, Radziecka, Zielna, Wspólna, Podleśna, Makowiska, Ogrodowa. Powstańców, Błonie, Księżacka, Aleje Sienkiewicza, Wodociągowa, Czajki, Kolejowa (**uwaga**: *pozostałe ulice m. Łowicza należą do Obwodu 7. Siedziba Blich, Szkoła Rolnicza*), oraz **gminy Dąbkowice** następujące miejscowości Jastrzębia. Jastrzębskie Górki, Zagórze, Zagórskie Górki, Bocheń, Drzewiec, Lisiewice, Mystkowice, Ostrów, Otolice, Pilaszków, Traby, Rososzka, Guźnia, Rydwan osad. wiatr., Rydwan folw.

Obwód 4 (*Osada Bielawy, Dom Ludowy—Remiza strażacka*) **Gmina Bielawy** — wszystkie miejscowości gm. Bielawy, miejscowości **gm. Lubianków**: Feliksów, Mąkolice, Popów, Popówek, Popówek włościański Władysławów, Karnków, Popówek Dworski, Wola Mąkolska wieś, kol. Wola Mąkolska Nowa, Nowy Antoniew, Dąbrowa, Boczki Domaradzkie, wieś i kol., Ziewaniczki, Boczki Zarzeczne, Cybulice, Bronisławów, Gawronki, Sopel wieś i os. ml., Niewiarowo, Helenów, Chlebowice, Karasica, Glinnik wieś i folw., Wola Zbrożkowa, Konarzew, Ruchna folw., os. Polesie, os. Czerniówka, oraz **z gminy Bąków** następujące miejscowości: Bąków Górny, Bąków Dolny, Bąków Poduchowny, Borja Górna, Bogorja Dolna, Bogorja pofolw., Bogorja folw., Urzecze.

Obwód 5. (*Osada Łyszkowice 7-mio klasowa Szkoła Powszechna*). **Gmina Łyszkowice**—wszystkie miejscowości gm. Łyszkowice, **gm. Domaniewice**,—wszystkie miejscowości gm. Domaniewice, oraz miejscowości **gm. Lubianków**: Albinów, Wola Lubiankowska, Wymysłów, Kuźmy wieś i folw., Michałów, Lubianków wieś i folw., Maciejowice folw., Marylów folw., Różanów folw, Rudnik, Ostrołęka kol. A. B., Ostrołęka osada C., Ostrołęka Małorolna, Stroniewice Ostrołęckie, Małszyce Ostrołęckie, Rudniczek, Różyce kol, Rudnik folw., Rudnik osiedle, Rozdzielna C., Rozdzielna D., Zajrzew, Zawady wieś i folw., Janinów folw., Florentynów, Kałęczew wieś i folw., Osady Krzywda A., Krzywda B.

Obwód 6 (*Nieborów — lokal Szkoły Powszechnej (nowej)*, **gmina Nieborów** — wszystkie miejscowości gm. Nieborów, **gmina Bolimów**—wszystkie miejscowości gm. Bolimów, oraz miejscowości **gm. Kompina**: Bednary wieś, Bednary osada ml., Bednary st. kol., Bednary kol., Kęszyce wieś, folw. i os. ml., Sierzchów.

Obwód 7 (*Blich—lokal Szkoły Rolniczej*) **gmina Kompina** miejscowości: Popów, Małszyce, Blich folw., Zielkowice wieś, Zabostów Mały, Patoki, Gągolin Południowy; Gągolin, Północny, Gągolin-Zachodni, Kompina, Ostrowiec, Sromów, Płaskocin, Zabostów Duży, **z gminy Bąków** miejscowości: Klewków, Marjanka, Niedźwiada, Maurzyce, Szczudłów, Strugienice wieś i os. ml., Wierznowice, Święce, Świeryż, Szymanowice oraz **z gminy Jeziorko**: Goleńsko, Łaguszew, Sierzniki, Boczki wieś i folw., Strzelczew kolonja, Strzelczew wieś, Lenartów, Litynek, Czaplinek, Błędów, Wicie, oraz z **m. Łowicza** ulice: Mostowa, Blich, Chemiczna, Zagrodowa, Przelotna, Chełmońskiego, Wesoła, Sannicka.

Obwód 8 (*Złaków Kościelny Dom parafjalny*). **Gm. Jeziorko** — miejscowości: Złaków Kościelny, Złaków Kościelny parcel., Wyborów, Przemysłów, Niespuszą kolonja, Niespusza wieś, Mastki, Karsznice Małe, Karsznice Duże, Chąśno I., Chąśno II, Chąśno folw., Skowroda, Karnków, Antoniew, Kwiatkówek, Karnkówek, Różyce, Kocierzew, Stanisławówek wieś, Stanisławówek kol., Konstantynów, Jeziorko wieś, Jeziorko folw., Wejsce, Lipnice, Osiek wieś i folw., oraz z **gminy Kiernozia** wszystkie miejscowości oraz miejscowości **z gm. Bąków**: Dąbrowa, Zduny Kościelne, Zduny wieś, folw. i parcele, Jackowice wieś, folw., parcel. i stacja kol., Pólka, Rząśno, Retki, Łaźniki, Wiskienice wieś, folw. i parcel., Zalesie, Złaków Borowy.

Starosta Powiatowy
(—) *Kazimierz Siwik.*

Ogłoszenie.

Podaję do wiadomości ogółu wyborców: Biuro Okręgowej Komisji Wyborczej mieści się w lokalu Sądu Grodzkiego, ulica Marszałka J. Piłsudskiego Nr. 14, tel. 30. Godziny urzędowania Okręgowej Komisji Wyborczej: od godz. 9 rano do 2 po połud-

Podczas wyłożenia spisu wyborców do Sejmu do publicznego przeglądu w lokalach obwodowych komisyj wyborczych, każdy obywatel mający prawo wybierania do Sejmu może je przeglądać, robić z nich wyciągi oraz wnosić reklamację, to zn. żądać wpisania siebie lub innej osoby, która ma prawo wybierać do Sejmu, na listę wyborców, jeśli na liście ich niema, albo też żądać skreślenia z listy wyborców osoby, która niema prawa wybierania, a na liście wyborców figuruje.

W myśl art. 2 i 3 ord. wyborczej do Sejmu (Dz, Ust. R. P. z dn. 10-VII-35 r. Nr. 47 poz. 319) prawo wybierania do Sejmu ma każdy obywatel bez różnicy płci, jeżeli przed dniem zarządzenia wyborów, t. j. w dniu 14 lipca 1935 roku ukończył 24 lata.

Jednakże mimo ukończenia 24 lat niema prawa wybierania ten, kto:

a) został pozbawiony woli prawomocnym wyrokiem sądowym (t. j. takim od którego nie przysługuje apelacja ani kasacja), z powodu niedołężności, choroby umysłowej i t. p. albo

b) pozbawiony prawomocnym wyrokiem sądowym praw rodzicielskich lub opiekuńczych;

c) kto został wydalony ze służby państwowej lub samorządowej wyrokiem sądu dyscyplinarnego, albo też wyrokiem tego sądu pozbawiony został prawa wykonywania zawodu—jednakże tylko wtedy, jeżeli od uprawnienia się wyroku nie upłynęło 5 lat;

d) kto został wydalony z wojska;

e) kto został skazany wyrokiem sądowym nawet nieprawomocnym (a więc takim, od którego słu-

ży apelacja lub kasacja) na utratę praw publicznych lub na karę wydalenia z wojska;

f) kto został skazany na karę więzienia lub aresztu za przestępstwo popełnione z chęci zysku (np. za kradzież, oszustwo, sfałszowanie dokumentów i t. p.) lub innych niskich pobudek, aż do chwili upływu 5 lat od uprawomocnienia się wyroku;

g) kto utrzymuje się z nierządu;

h) kto został umieszczony przez Sąd w zakładzie leczniczym, (np. dla alkoholików, morfinistów i t. p.), w domu pracy przymusowej, w zakładzie dla niepoprawnych, lub w zakładzie dla umysłowo chorych.

Przewodniczący Okręgowej Komisji Wyborczej
(—) **Wiktor Danielewicz**
Sędzia Sądu Okręgowego.

Łowicz, dnia 6 sierpnia 1935 r.

Kronika Wyborcza.

Już ostatnie dni sprawdzania spisów wyborczych do Sejmu—ostatni termin w dniu 14 sierpnia. Wiele, niestety, osób żałuje fatygi, aby skontrolować, czy nie pominięto w spisie ich nazwisk. Dopiero w dniu głosowania zaskakuje wyborcę przykry moment rozczarowania. Wówczas zawiedziony obywatel poczyna utyskiwać na „porządki", nie biorąc pod uwagę, że duży ruch ludności, powtarzalność nazwisk, szybkie tempo prac wytwarzają możliwości opuszczenia tego czy owego wyborcy. Dlatego w dobrze zrozumianym obowiązku obywatelskim powinniśmy przyjąć za zasadę, że spisy wyborców układa administracja przy współpracy obywateli. Administracja ustala listy, a wyborca je kontroluje. Oczywiście, im więcej obywateli kontroluje listy wyborcze, sprawdzając swe nazwiska, tem lista jest dokładniejsza.

Praca w Magistracie m. Łowicza nad spisami wyborców.

Nie należy także momentu sprawdzania odkładać na ostatnią chwilę. Przecież największe gmachy w mieście nie mogłyby pomieścić wszystkich wyborców, a cóż dopiero mówić o lokalach obwodowych, mieszczących się zazwyczaj w szkołach powszechnych. Lepiej więc sprawdzać w pierwszych dniach, niż ostatnich.

Jeżeli zaś nie znajdziecie swego nazwiska na liście wyborców, wówczas trzeba złożyć reklamację ustnie lub pisemnie. Reklamacje ta zostaje wciągnięta do protokółu niezwłocznie i od ręki komisja obwodowa ją rozpatruje. Oczywiście, komisja obwodowa może zażądać dowodów, uprawniających do głosowania. Następnie komisja wyborcza albo na skutek reklamacji uzupełni listę, albo też zakomunikuje obywatelowi, że reklamacja nie została uwzględniona. Reklamacje można nietylko wnosić z tytułu braku nazwiska wyborcy, ale również wówczas gdy zostało wciągnięte na listę nazwisko nieuprawnionego obywatela. Jest to uprawnienie wyborców, mające na celu ochronę przed ewentualnem nadużyciem lub omyłką (np. osobnik pozbawiony praw, którego umieszczono na liście). W takim wypadku komisja obwodowa—albo zawiadamia o odrzuceniu reklamacji, jako niesłusznej, albo zawiadamia nieuprawnionego o skreślenie z listy wyborców.

W obydwóch powyższych wypadkach obywatel, niezadowolony z decyzji, powziętej przez komisję obwodową, może wnieść do tejże komisji sprzeciw, który będzie rozpatrzony przez komisję okręgową. Ta ostatnia nie przyjmuje sprzeciwów, wniesionych bezpośrednio t. j. z pominięciem komisji obwodowej.

Zgromadzenia okręgowe.

Zbliżamy się do najważniejszego momentu w okresie wyborczym przed głosowaniem, a mianowicie w dniu 14 sierpnia zbiorą się zgromadzenia okręgowe, aby ustalić listę kandydatów na posłów. Jak wiemy już, w zgromadzeniu okręgowem zasiadać będą delegaci stowarzyszeń i samorządów, będący z racji swych mandatów mężami publicznego zaufania.

Wybrany kandydat na posła musi w ciągu 5 dni nadesłać do właściwej komisji okręgowej oświadczenie, że zgadza się na kandydowanie w danym okręgu wyborczym.

W dniu 14 sierpnia zgromadzenia okręgowe spełnią swój obowiązek—ustalą listy kandydatów.

Drugi ważny i decydujący akt, to głosowanie wyborców, którzy objawią swą wolę, komu chcą powierzyć mandat posła na Sejm.

Listy wyborców do Senatu.

Zwrócić należy uwagę, że o ile spisy wyborców sejmowych są układane przez administrację na podstawie spisów ludności, to uzyskanie prawa wyborczego do Senatu jest uzależnione od zgłoszenia się samego wyborcy senackiego do komisji obwodowej i udowodnienia swego prawa wyborczego. Ci wszyscy wyborcy, którzy swego prawa nie mogli zgłosić dotychczas, mogą uczynić to w dniach od 7 do 14-go sierpnia.

W tym okresie również wszyscy wyborcy senaccy powinni skontrolować, czy nazwiska ich znajdują się na liście wyborców. Każdy fakt pominięcia nazwiska uprawnionego trzeba natychmiast reklamować na ręce przewodniczącego zebrania obwodowego (w lokalu komisji obwodowej), który niezwłocznie je załatwi. Również każdemu obywatelowi przysługuje prawo wnoszenia reklamacyj z powodu wciągnięcia do spisu osoby nieuprawnionej do głosowania.

O ile reklamujący jest niezadowolony z decyzji, wówczas służy mu prawo odwołania, które będzie rozpatrzone przez okręgową komisję wyborczą do Sejmu. Zarówno przy zgłaszaniu się na listę wyborców do Senatu, jak i reklamacji trzeba zaopatrzyć się w odpowiednie dowody, stwierdzające uprawnienia wyborcze.

Do dnia 19 sierpnia przewodniczący zebrań obwodowych prześlą zażalenia i nieuwzględnione sprzeciwy przewodniczącym okręgowych komisji wyborczych do Sejmu celem ostatecznego rozpatrzenia.

Delegaci do zgromadzeń okręgowych.

W wojew. warszawskiem zgromadzeń okręgowych będzie 8, a mianowicie w okręgach: Warszawa — powiat, Pułtusk, Mława, Sierpc, Włocławek, Płock, Łowicz i Skierniewice. Łącznie w zgromadzeniach tych zasiądzie 1.075 delegatów, z pośród których 132 wybrały rady powiatowe, 464—rady gminne, 137—rady miejskie, 68—izby rolnicze, 69—izby przemysłowo-handlowe, 54 — izby rzemieślnicze, 109—związki zawodowe, 9—izby lekarskie, 6—izby adwokackie, 3—izby notarjalne, 6—zrzeszenia techniczne i 15 osób—organizacje kobiece.

Najliczniejsze na tym terenie będzie zgromadzenie wyborcze w okręgu włocławskim, liczące 179 delegatów, a najmniej liczne — w okręgu sierpeckim—113 członków. W tych granicach waha się liczebność członków poszczególnych zgromadzeń wyborcyych okręgowych w województwie warszawskiem.

Wybory członków do zgromadzenia wyborczego w naszym okręgu dobiegły do końca. Wybór padł na 142 delegatów spośród których 91 reprezentują samorząd terytorjalny, 22 samorząd gospodarczy, 14—organizacje zawodowe, 6 rada adwokacka, izba notarjalna i izba lekarska, 3 zrzeszenia techników i 5 organizacje kobiece.

Zgromadzenie wyborcze odbędzie się—zgodnie z kalendarzem wyborczym—14 sierpnia b. r. w Łowiczu.

Gorączka wyborcza w stronnictwach opozycyjnych

Dotychczas najwięcej zainteresowania wyborami okazują ci, którzy je mieli zbojkotować. Odbywa się mnóstwo rozmówek i narad partyjnych, a gazety opozycyjne pełne są informacyj nietylko o wydętych przewagach, odniesionych jakoby na zbojkotowanym froncie, ale także o wyimaginowanych kandydaturach poselskich. Jeżeli więc można już mówić o gorączce przedwyborczej, to przedewszystkiem dlatego, że dotknęła ona i to poważnie opozycję.

Prasa endecka prowadzi przytem skrupulatny, choć chudy rejestr deklaracyj bojkotowych i stawia stopnie z zachowania się grup socjalistycznych i ludowcowych. Odwdzięcza się jej czasem prasa socjalistyczna, stwierdzając łzawo, że jednak socjaliści są lepszymi bojkotowcami, niż endectwo. Zgodnie natomiast oba odłamy skarciły grupę „Wyzwolenia" za jej zachowanie się po kongresie Stronnictwa Ludowego. Pismo endeckie w Warszawie pisze, że pp. Langer, Wyrzykowski i Waleren chcą kandydować i rozrywają „front bojkotu"—socjaliści natomiast nic mogą darować p. Langerowi jego ostatniego artykułu o wyborach.

Ten artykuł starego wyzwoleńca był rzeczywiście ciekawy. Sens istotny wywodów p. Langera był taki:

„Jakkolwiek Stronnictwo Ludowe, zgodnie z uchwałą kongresu, nie bierze udziału w wyborach, bo brać w myśl nowej ordynacji nie może, to z tego nie wynika, że nie branie udziału jest równoznaczne z akcją bojkotową, gdyż bojkot taki w rozumieniu wielu działaczy ludowych byłby aktem zmierzającym do podważenia istnieiącego porządku prawnego w Państwie i nie byłby zgodny z duchem uchwał Stronnictwa Ludowego".

W przekładzie na język ludzi prostych brzmi to tak: w wyborach nie bierze udziału nasza partja, bo w wyborach partje, wogóle udziału nie biorą. Tak stanowi ordynacja wyborcza, a ustawa jest ustawą. O bojkocie wyborów niema mowy, bo bojkot byłby aktem zmierzającym do podważenia istniejącego porządku prawnego w Państwie i co zatem „nie byłby zgodny z duchem uchwał Stronnictwa Ludowego".

Jest to jasne i wyraźne. Tego „ducha uchwał" inaczej pojął referent kongresu p. Rataj i dlatego na posiedzeniu naczelnego komitetu partji pojawił się wniosek o wyrażenie mu votum nieufności. Na 11-tu obecnych członków naczelnego komitetu wykonawczego 5-ciu pojmowało „ducha uchwał" tak, jak p. Langer, ale 6-ciu tak jak p. Rataj. I wobec tego pod patronatem masonerji endecko-socjalistycznej rozgorzała walka o tego ducha... Walka—bez przesady—między kilku ludźmi...

Na dole—bez tych komeraży— duch był i jest jeden. Skoro się żarli „u góry" lat pięć —niechże się pożrą jeszcze pięć tygodni. A potem—zobaczymy.

F.

Odezwa do Rzemieślników Woj. Warsz.

Koledzy! Zbliżające się wybory będą ważnym etapem w dziele przebudowy ustroju państwowego, który został dokonany przez wprowadzenie nowej Konstytucji. W tej pracy państwowotwórczej rzemieślnicy muszą wziąć również intensywny udział, przez to wpłyniemy nietylko na powołanie do Sejmu i Senatu najgodniejszych i znających nasze potrzeby obywateli, ale spełnimy również nasz obowiązek obywatelski i wykażemy zrozumienie przeżywanej chwili dziejowej, którą porównać można jedynie z momentem uchwalenia wiekopomnej Konstytucji 3 Maja. W nadchodzących wyborach bierzemy nietylko udział, jako obywatele, ale również, jako członkowie samorządu miejskiego i gospodarczego, oraz jako przedstawiciele organizacyj rzemieślniczych. Wskutek tego musimy uczestniczyć w okręgowych zgromadzeniach wyborczych, aby mieć bezpośredni wpływ na ustalanie list kandydatów na posłów i senatorów. Koledzy! Zorganizowanie komórek samorządu gospodarczego było niewątpliwie ważnym etapem w rozwoju naszego rzemiosła. Obecnie jednak jesteśmy świadkami jak samorząd ten w myśl wskazań nowej Konstytucji zostaje „powołany przez Państwo do udziału w wykonaniu zadań życia zbiorowego". Wobec tego ze swej strony musimy wykazać, że powierzone nam zadanie spełnimy sumiennie i solidarnie i że, jak dotychczas, Państwo zawsze na nas liczyć może! Dlatego też powinniśmy sprawdzić listy wyborcze i wziąć jaknajliczniej udział w głosowaniu. Koledzy! Wykażmy raz jaszcze swą solidarność. Zachęcajmy do spełnienia obowiązku opieszałych. Niech nikogo nie zabraknie w dzień wyborów przy urnach wyborczych.

Izba Rzemieślnicza we Włocławku.

Nie widzą i nie słyszą...

O wielkiej przemianie naszego społeczeństwa.

Gdyby nasze partje i stronnictwa opozycyjne zdolne były dostrzec przemiany, jakie zachodzą już nietylko w nastrojach, ale w calem nastawieniu psychicznem społeczeństwa, gdyby potrafiły uszy swe rozewrzeć dla głosów rzeczywistego życia, może nie byłaby dla nich niespodzianką ani dzisiejsza ordynacja wyborcza, ani fakt, że przy najdalej idącej współpracy społeczeństwa wchodzi ona w życie.

Jest to najlepszym dowodem, że nowa ordynacja wyborcza, nie jest bynajmniej ustawą martwą, z czyichkolwiek sztucznych kombinacyj taktycznych zrodzoną, ale jest ona podsumowaniem tej pracy, która w społeczeństwie oddawna się odbywa i która doprowadziła do głębokich przesunięć w sferze zainteresowań społecznych. Już w maju 1932-go roku odbył się w Warszawie, z inicjatywy obozu prorządowego, I-szy Zjazd działaczów społecznych i gospodarczych ze wszystkich stron kraju, reprezentujących różne dziedziny pracy społecznej i gospodarczej w zakresie samorządu terytorjalnego i gospodarczego, spółdzielczości, rolnictwa, przemysłu, rzemiosła.

Zadaniem Zjazdu nie było sformułowanie postulatów, skierowanych do rządu, do czego przyzwyczaiły nas stronnictwa i partje polityczne, szczególnie te, które najgłośniej krzyczą przeciwko wszelkiej interwencji rządowej w zakresie spraw społecznych i gospodarczych.

Zjazd nie poszedł po tej linji najmniejszego oporu.

Wytknął on sobie zadanie trudniejsze—przezwyciężenie tych postulatowych narowów, zwrócenie natomiast uwagi i wysiłków społeczeństwa ku tym zadaniom, które może ono spełnić samo, temi środkami, jakie są mu realnie dostępne i w tym zakresie, jakie jest w danym rejonie konkretnie możliwe, sharmonizowanie w tym celu wszystkich czynników życia społeczno-gospodarczego, które biorą w nim

bezpośrednio udział. Zjazd wydał dość obszerną publikację, w której podsumował rezultat swych prac. Ale zarówno poważny przebieg Zjazdu, udział znanych działaczów społeczno-gospodarczych, jak i materjał zawarty w pozjazdowej publikacji, spotkały się jedynie z ironiczną drwiną na szpaltach prasy stronnictw opozycyjnych.

Cóż to za zjazd gospodarczy, który nie sformułował żadnego „zbawczego" w walce z kryzysem programu? Dlaczego jego uczestnicy nie grzmieli oburzeniem przeciwko rządowi, dlaczego nie wołali doń „dawaj!", gdy potrzeby gospodarcze kraju są tak liczne i palące. Zdemoralizowani politykierzy partyjni nie mogli zrozumieć celu i znaczenia zjazdu gospodarczego, który tak dalece odbiegał w przebiegu swym i treści od znanych im szablonów. Zbyli go przeto lekceważącem wzruszeniem ramion i ironicznemi uwagami, jako jeden jeszcze „bluff sanacji". Ale życie poszło innym trybem, aniżeli spodziewali się partyjni mędrkowie.

I-szy Zjazd działaczów społeczno-gospodarczych, jaki odbył się w Warszawie w maju 1932-go roku, nie był bynajmniej epizodem oderwanym.

W ciągu półtrzecia blisko roku odbyło się 16 takich zjazdów wojewódzkich, ponad 200 zjazdów powiatowych i — tysiące zjazdów gospodarczych gminnych.

Działo się to wszystko jawnie, publicznie, bynajmniej nie w mroku konspiracyjnych tajemnic. Opozycja mogła to wsyystko widzieć, policzyć setki i tysiące uczestników zjazdów gospodarczych, wysłuchać ich obrad, rezolucyj, wziąć nawet udział w zjazdach i ich pracy, jak się zresztą wielokrotnie w różnych rejonach zdarzało.

Poszczególni działacze do niedawna opozycyjni nietylko domagali się porywać i unosić nowemu nurtowi życia, ale sami brali czynny udział w jego wytwarzaniu i wzmocnieniu. Jeśli byli to ludzie żywi, ludzie pracy realnej, spostrzegali łatwo, jak doniosłą rolę odgrywały te zjazdy, jaką są one zdrową „zaprawą" w sposobieniu sił społecznych, zdolnych do realnej walki na miejscu z kryzysowemi trudnościami.

Ale „góra" partyj opozycyjnych, zapatrzona w swe „ideały" walki o władzę w Państwie, głucha była i ślepa na te objawy tworzących się nowych form życia, nie umiała czy nie chciała spostrzec, że nurt nastrojów i dążeń społecznych odwraca się od tego koryta, w którym usiłowała go zatrzymać fałszywa „inżynierja" partyj i stronnictw opozycyjnych.

Społeczeństwu dawno już sprzykrzyło się młócenie pustej słomy pseudo-programowych frazesów. Poszukuje ono wskazań dla swej konkretnej, realnej działalności w dostępnym sobie zakresie, dla rozwoju swych sił twórczych i skierowania ich ku realnym celom.

Nowa ordynacja wyborcza, usuwając monopol partyj politycznych w formowaniu przedstawicielstwa parlamentarnego, nadała jedynie formę prawno-publiczną temu, co dawno już dojrzało w świadomości społeczeństwa. Oddając głos decydujący w tworzeniu nowego przedstawicielstwa parlamentarnego, czynnikom społecznym i gospodarczym, nowa ordynacja wyborcza z jednej strony wciela ducha nowej Konstytucji Rzeczypospolitej, z drugiej zaś ujmuje w ramy ogólno-państwowe te dążenia i prądy społeczne, których wyrazem były zjazdy gospodarcze, od warszawskiego, w maju 1932-go roku począwszy, poprzez zjazdy wojewódzkie i powiatowe, kończąc na tysiącach zjazdów gminnych, które w całym kraju się odbyły.

Opozycja przespała i prześlepiła cały ten ruch, jaki dotarł do najglębszzch mas ludowych. Nie umiała, nie usiłowała nawet nic żywotnego mu przeciwstawić, ani w biegu mu nadążyć.

Nasze partje i stronnictwa opozycyjne składają się widocznie z ludzi, o których mówi Pismo św.: „Mają uszy ku słuchaniu, a nie słyszą, mają oczy ku patrzeniu, a nie widzą". *Asper.*

Kronika Strzelecka.

W dniu 4 sierpnia b. r. w Krakowie odbyło się zakończenie Marszu Gwiaździstego Związku Strzeleckiego oraz sypanie kopca na Sowińcu przez organizacje strzeleckie.

Komenda Powiatu Związku Strzeleckiego delegowała ob. ob. Wojciechowskiego Włodzimierza, Białka Stanisława, Wysockiego Stanisława i Marksa Tadeusza, którzy zawieźli do Krakowa ziemię z miejsca, gdzie byli straceni bojownicy 1863 i 1905 roku.

Branie ziemi z pod pomnika Powstańców w Łowiczu na kopiec Marszałka.

„ORLĘTA"—najmłodsze drużyny Zw. Strzeleckiego. Zarząd i Komenda Powiatu Związku Strzeleckiego w Łowiczu w roku bieżącym przystąpiły do tworzenia na terenie naszego powiatu drużyn „Orląt" strzeleckich. Drużyny te rekrutować się będą z młodzieży pozaszkolnej w wieku od 14 do 16-tu lat.

Celem pracy „Orląt" jest wychowywanie młodzieży w duchu ideologji i tradycji Związku Strzeleckiego do pracy państwowej oraz przygotowanie jej do pracy przodowniczej w następnych grupach Związku Strzeleckiego.

Szlachetne dążenia i bohaterskie tradycje Zw. Strzeleckiego niewątpliwie skłonią młodzież pozaszkolną do jaknajliczniejszego wstępowania w szeregi „Orląt strzeleckich", a Koła Rodzicielskie zwrócą uwagę młodzieży na celowość tej pracy. Zapisy do drużyn „Orląt" przyjmują wszystkie oddziały Zw. Strzeleckiego na terenie naszego powiatu.

Dla orjentacji podajemy, że oddział męski Zw. Strzeleckiego w Łowiczu przyjmuje zapisy w świetlicy własnej, ul. Mostowa 3, we wtorki i piątki od godz. 17 do 20-tej począwszy już od 1.VIII br. Chłopiec pragnący wstąpić w szeregi „Orląt" winien przedstawić na piśmie zgodę rodziców lub opiekunów na wstąpienie do drużyny oraz dowody stwierdzające wiek i wykształcenie.

Ulgi wojskowe dla członków P. W. Dnia 26 z. m. weszło w życie rozporządzenie P. Ministra Spraw Wojskowych w sprawie ulg w wykonywaniu obowiązku służby wojskowej dla członków organizacyj przysposobienia wojskowego. Z ulg korzystać mogą zarówno osoby obowiązane do odbycia służby czynnej jak i osoby obowiązane do służby w rezerwie.

Ukończenie II-go stopnia przysposobienia wojskowego ogólnego lub specjalnego daje następujące ulgi: prawo do noszenia na mundurze wojskowym odznaki ukończenia II-go stopnia P. W., prawo do otrzymania zezwolenia na wychodzenie z koszar i otrzymywania przepustek w niedzielę i święta rów-

nież w trzech pierwszych miesiącach służby, prawo otrzymywania urlopów okolicznościowych na święta wyznaniowe, pierwszeństwo do wyznaczania do szkól podoficerskich, przyśpieszone awanse do stopnia starszego szeregowca lub kaprala.

Dalszą ulgą dla osób, które ukończyły II-gi stopień P. W. są urlopy czasowe, zależne od rodzaju ukończonego przysposobienia wojskowego. Wreszcie rozporządzenie przyznaje osobom, które ukończyły II-gi stopień przysposobienia wojskowego ogólnego lub specjalnego, prawo do skróconej służby czynnej, która polega na późniejszym terminie wcielenia do szeregów.

6 tygodni dla wcielonych do formacji piechoty i lotnictwa, 4 tygodnie dla wcielonych do formacji broni pancernej, taborów, żandarmerji i służby zdrowia, saperów i wojsk łączności. Nie dotyczy to natomiast poborowych i ochotników wcielonych do formacji elektrotechnicznych i radjotechnicznych.

Rozporządzenie P. Ministra Spraw Wojskowych przyznaje również ulgi osobom obowiązanym do służby w rezerwie. Mogą oni mieć zaliczony czas pracy w przysposobieniu wojskowym na poczet ćwiczeń wojskowych o ile biorą udział w tych pracach przysposobienia wojskowego, które odpowiadają rodzajowi broni lub służby, do którego dany oficer, podoficer lub szeregowiec rezerwy posiada przydział mobilizacyjny.

Rozporządzenie zalicza na poczet jednego ćwiczenia w rezerwie, oficerom rezerwy—2 lata pracy P. W. w charakterze dowódcy lub instruktora z dopuszczalną przerwą nie wynoszącą więcej niż 6 miesięcy, podoficerom i szeregowym rezerwy rok pracy P. W. w charakterze instruktora lub 2 lata w innym charakterze z dopuszczalną przerwą 3-ech do 6-ciu miesięcy.

W ten sposób mogą być zaliczone oficerom rezerwy 2 ostatnie ćwiczenia wojskowe, nie więcej jednak jak 8 tygodni ćwiczeń, zaś podoficerom i szeregowym rezerwy jedno ostatnie ćwiczenie, jednak nie więcej jak 4-y tygodnie ćwiczeń.

Strzelania o Oznakę Strzelecką. Komenda Powiatowa Zw. Strzeleckiego w Łowiczu podaje do wiadomości, że począwszy od dnia 4.VIII.35 w każdą niedzielę przeprowadzać będzie strzelania o Odznakę Strzelecką dla tych osób, które takowej jeszcze nie posiadają oraz dla tych, którym termin ważności legitymacji wygasa.

Amunicja, tarcze i karabinki na miejscu.

Strzelanie rozpoczynać się będzie o godz. 14-tej i trwać będzie do zmroku.

Z tygodnia.

Robotnicy arsenałów w Brest i Tulenie manifestowali dn. 2 b. m. przeciwko dekretom rządowym, które przyniosły obniżkę płac. Przy śpiewie międzynarodówki i przeszli przez ulice plądrując kawiarnie, kinoteatry i wywołując panikę wśród publiczności, kilkadziesiąt osób jest rannych i zabitych. Jak donoszą dzienniki manifestacja była zorganizowana przez wysłanników Rosji.

Zatarg włosko-abisyński Liga Narodów odroczyła na miesiąc wniosek przedstawiciela Anglji uchwalono, że Rada Ligi rozpozna całokształt sporu 4 września. W dniu tym Rada Ligi musi zająć stanowisko wyraźne, którego następstwem może być opuszczenie Ligi przez Włoch.

Polski Minister Oświaty W. Jędrzejewicz w czasie Swego pobytu, w Bułgarji był owacyjnie wszędzie witany przez ludność i młodzież szkolną, która witała Go hymnem polskim. Pan min. po zwiedzeniu instytucyj kulturalnych i szkół bułgarskich był obecny, jako przedstawiciel rządu na uroczystości odsłonięcia mauzoleum polskjego króla Warneńczyi ka w Warnie.

W Warszawie przy ul. Freta 16 wydarzyła się w b. tygodniu straszna katastrofa budowlana, bowiem zawaliła się czteropiętrowa kamienica, grzebiąc pod grzami kilkadziesiąt osób, z czego kilkunastu lokatorów poniosło śmierć na miejscu. Jest to największa katastrofa z notowanych w ciągu ostatnich lat kilkunastu w stolicy. Specjalna komisja urzędu inspekcyjno-budowlanego Zarządu miasta Warszawy bada przyczyny katastrofy.

Senat Gdański przez wydanie zarządzenia w którym polecił nie pobierać cła urzędowi gdańskiej dyrekcji, przy sprowadzaniu z zagranicy, świń, żyta, kaszy, masła i jaj, środków leczniczych węgla, koksu, brykietów i innych towarów, złamał traktat wersalski. Jest to otwarte podważenie przez Gdańsk przynależności jego do polskiego obszaru celnego. Rząd polski wystosował notę protestacyjną.

Kronika powiatu i miasta.

Kredyt zaliczkowy i zastawowy. Wkrótce Bank Ziemi Łowickiej Komunalna Kasa Oszczędności, Kasy Gminne i Kasy Stefczyka przystąpią do rozdzielania kredytu zaliczkowego i zastawowego. Oprocentowanie wynosić będzie 3% w stosunku rocznym. Dla drobnych gospodarstw wygodniejszy jest kredyt zaliczkowy. Pożyczka ta, spłacana ma być ratami w miesiącu grudniu, styczniu, lutym, marcu, kwietniu i maju. Dla uzyskania kredytu rolnik winien zwrócić się do wymienionych instytucyj kredytowych, gdzie otrzyma wszelkie informacje. W razie przyznania mu pożyczki będzie musiał podpisać deklaracje według wzoru, jaki doręczy mu instytucja kredytowa, oraz weksel na ogólną sumę pożyczki.

S. B.

Komitet Budowy Pomnika Józefa Chełmońskiego w Boczkach zawiadamia, że w dniu 19 sierpnia b. r. o godz. 13 odbędzie się uroczystość odsłonięcia Kamienia Pamiątkowego, wystawionego ku czci Wielkiego Syna Ziemi Łowickiej Józefa Chełmońskiego na placu majątku Boczki, dawnej posiadłości Chełmońskich. Na powyższą uroczystość zapraszamy Związki, Organizacje, oraz Szanowną Publiczność". *Komitet.*

Odłamki meteoru łowickiego w Muzeum Miejskiem w Łowiczu. Wszyscy mieszkańcy powiatu łowickiego pamiętają, że w nocy z 11-go na 12 marca r. b. spadł we wsi Krępa meteor, który nazwany został przez polskich astronomów meteorem łowickim. Muzeum Miejskie w Łowiczu otrzymało w darze od dyr. gimn. męskiego p. Jana Wojtaszewskiego duży odłamek meteoru wagi 220 gramów, który spadł we wsi Krępa i został znaleziony na terenie gospodarstwa p. J. Grabowicza. Drugi odłamek meteoru, znacznie mniejszy, ofiarował p. Leon Strąk.

Muzeum jest otwarte od 10 rano do 1 pop. i od 2 pop. do 6 wiecz. Jedynie w poniedziałki Muzeum jest zamknięte.

Instruktor Obwodowy O. P. L. G. Instruktor Obrony przeciwlotniczo-gazowej, przydzielony dotychczas na dwa powiaty, od dnia 15 lipca b. r. został przydzielony wyłącznie do pow. łowickiego. Przyjmuje interesantów we wtorki i piątki od godziny 11-ej do 14-ej Łowicz-Starostwo.

Gm. BIELAWY — Echo Żałoby Narodowej. Zarząd Gminy Bielawy na podstawie uchwały Rady Gminnej z dn. 26 lipca b. r. prosi o zaznaczenie, że uroczystości związane z Żałobą Narodową, orga-

nizowane były przez Radę Gminną oraz wszystkie warstwy mieszkańców.

W dniu 3 b. m. Zarządy: Straży Ogniowej, Koła Rolniczego, Kasy Stefczyka i Mleczarni Spółdzielczej w Oszkowicach, podjęły jednomyślną uchwałę spełnienia swego obowiązku obywatelskiego w dniu 8 września b. r. i postanowili równocześnie zachęcić wszystkich swoich członków do wzięcia udziału w głosowaniu do Sejmu i Senatu.

Gm. DĄBKOWICE — Jamno: Członkinie Zarządu Koła Gospodyń Wiejskich w Jamnie zebrane na posiedzeniu w dniu 6 sierpnia b. r. w pełnym komplecie jednomyślnie postanowiły: wziąść czynny udział w nadchodzących wyborach do Sejmu i Senatu oraz wezwać wszystkie członkinie należące do miejscowego Koła G. W. do spełnienia tego obowiązku obywatelskiego przez wzięcie udziału w głosowaniu, pomnąc że czyn ten spełnia dla dobra i potęgi Naszego Wielkiego Państwa Polskiego.

Janina Skupińska.

Zarząd Koła Związku Rezerwistów, na nadzwyczajnem posiedzeniu odbytem w dniu 7 sierpnia b. r., jednogłośnie postanowił: wezwać wszystkich członków miejscowej organizacji, aby w dniu zbliżających się wyborów do Sejmu i Senatu wzięli czynny udział w głosowaniu, czem spełnią obowiązek obywatelski, dla dobra potęgi Naszej Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej.

Gm. JEZIORKO—L. O. P. P. w Chąśnie. Dzięki staraniom mianowanego Komisarza L. O. P. P. p. Kamińskiego w dniu 26 maja b. r. odbyło się Walne Zgromadzenie Koła L. O. P. P., na którem zostało zorganizowane Koło liczące 29 członków rzeczywistych.

W skład Zarządu weszli: Prezes p. Majorkiewicz Saturmin, v prezes Wieteska Józef, sekretarz p. Kamiński Piotr, skarbnik p. Sierota Jan. Zastępcy: p. Grabińska Janina, p. Kowalczyk Władysław. Komisja Rewizyjna: p. Król Antoni, p. Kokot Florjan, p. Mucha Franciszek. Zastępcy: p. Niedziela Wojciech, p. Klimkowicz Jan. Wybrany Zarząd energicznie przystąpił do pracy werbowania nowych członków, rozsyłając odezwy do mieszkańców gm. Jeziorko.

Cieszymy się widząc powstające coraz to nowe placówki L. O. P. P.. Szeroki ogół społeczeństwa coraz lepiej rozumie ideę L. O. P. P. a więc konieczność przygotowania obrony przeciwlotniczo-gazowej oraz potrzebę lotnictwa.

Gm. NIEBORÓW,— Ochotnicza Straż Pożarna

Zarząd Straży Pożarnej Ochotniczej w Nieborowie gminy Nieborów ne posiedzeniu swem w dniu 2 sierpnia 1935 r, mając na uwadze cele i dążenia Państwa Polskiego, wyrażone przez nową Konstytucję, w-g której każdy obywatel ma możność współpracy dla dobra ogółu na swoim terenie i w swoim zakresie, podejmuje następującą uchwałę:

UCHWAŁA Zarząd Straży Pożarnej Ochotniczej w Nieborowie wzywa wszystkich druhów zrzeszonych do spełnienia obowiązku nałożonego przez Konstytucje, a mianowicie do wzięcia udziału w głosowaniu do ciał ustawodawczych.

Kolendarzyk imprez krajowych w m-cu sierpniu b. r.

1. Od 8—21 sierpnia kolej zaprasza dzieci do lat 14-tu na przejazdy bezpłatne.
2. Od 13 rozpocznie się impreza pod nazwą „Poznajmy stolicę". Będzie trwała do 17 sierpnia . 80%zniżki kolejowe!
3. 20 sierpnia wyjedzie z Warszawy 2-dniowa wycieczka do Zaleszczyk na Podole i do Rumunji. Cena udziału wraz z przejazdami kolejowemi, z wyżywieniem, noclegami, wstępami do objektów zwiedzanych i wycieczkami objętemi programem wynosi **135 zł.** Zapisy do 15 sierpnia b. r.
4. 24 sierpnia odejdzie pociąg popularny z Łowicza do Gdyni. Cena udziału wraz z noclegami, zwiedzaniem portu motorówkami, wycieczka statkiem na Hel **16 zł. 70 gr.** Pobyt 3-dniowy.

Wycieczki z Warszawy.

W dniu 15 sierpnia r. b. przewidziane są do Łowicza wycieczki z Warszawy autobasami, organizowane przez Pol. Biuro Podróży „Orbis" w Warszawie.

Wodociągi Miejskie. Główne arterje i dzielnice miasta (Rynek Kościuszki, ul. ul. Marsz. J. Pilsudskiego i Zduńska, Rynek Kilińskiego) pokryte są już siecią wodociągów miejskich. Dalsze prace związane z przyłączeniem przedsiębiorstw i domów do sieci wodociągów miejskich będą kontynuowane w miarę napływania zgłoszeń od zainteresowanych. Właściciele domów i przedsiębiorstw mogą już składać do Wydziału Gospodarki Miejskiej wnioski (zawiadomienia) o połączeniu ich posesji z siecią. Zawiadomienia (wnioski) te opłatom miejskim nie podlegają.

Odpowiedzi Redakcji.

St. Durmaj. — Z artykułu p. t. „Współczesne tendecje gospodarcze" nie skorzystamy, ponieważ zasadnicze jego tezy nie są oparte na przemyślanych i zrozumiałych przez autora pojęciach z dziedziny socjologji, ekonomji i historji.

Do wynajęcia lokal

5 lub 4 pokojowy

z wygodami od 1 sierpnia r. b. Wiadomość: Łowicz ulica Tkaczew № 13 u dozorcy domu. 2—2

Dr. I. Rybicki

przeprowadził się z ul. Zduńskiej

na Rynek Kościuszki №r. 12 m. 4

II piętro. 3—3.

Przedsiębiorstwo Samochodowe

A. KWIETNIA.

przeniesione zostało

z ul. Marsz. Piłsudskiego Nr. 67
na ul. D-ra Stanisławskiego Nr. 6
Tel. Nr. 33 czynny całą dobę. 3—3.

Sklep pod firmą

S. BORAWSKI

w ŁOWICZU, przy ul. Bielawskiej Nr. 9
został przeniesiony na ul. Zduńską Nr 4.
w pobliżu kościoła Popijarskiego.
Sklep zaopatrzony w wyborowe skóry i przybory szewckie. Ceny najniższe. 3—3.

KINO „C-O-R-S-O"

w sobotę dnia 10 sierpnia o godz. 7 i 9, w niedzielę dn. 11 sierpnia o godz. 5, 7 i 9 i w poniedziałek dn. 12 sierpnia o godz. 8.15.

Nocne życie bogów

w-g wspaniałej satyry Thorne Smitha, reżyserja Lowell Shermann.

Nadprogram: tygodnik oraz groteska.

Redaguje: **Komitet.** Redaktor odpowiedzialny: **Mgr. Stanisław Olesiak.**

Stali Korespondenci: Bąków—J. Łapczyński, M. Łuczyński—Bielawy, B. Klusko-Sobykowski—Domaniewice, W. Rembowski—Jeziorko, L. Stępniak—Kiernozia, St. Woźniak—Łyszkowice, J. Wołowicz—Nieborów, J. Rosiński—Gdynia.

Wydaje: **Inż. Jan Czarnowski** w im. Powiat. Komitetu Regjonalnego w Łowiczu.

Druk. K. Rybackiego w Łowiczu.